

Utlåtande 2002:17 RII (Dnr 1810/01)

Justering av grundbeloppet i stadsbyggnadsnämndens taxa

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta
att godkänna en höjning av grundbeloppet i stadsbyggnadsnämndens
taxa med 2 kr till 40 kr fr o m 1 mars 2002.

Föredragande borgarrådet Mikael Söderlund anför följande.

Ärendet

Stadsbyggnadsnämnden beslutade den 8 november 2001 att godkänna en höjning av grundbeloppet i stadsbyggnadsnämndens taxa och begärde att kommunfullmäktige bekräftar beslutet.

Plan- och bygglagen (PBL) anger förutsättningarna för stadsbyggnadsnämnden att ta ut avgifter. I lagen föreskrivs att avgifter inte får tas ut med högre belopp än kommunens genomsnittliga självkostnad för verksamheten. Stadsbyggnadsnämndens taxa tillämpas för uttag av avgifter för bygglov, förhandsbesked, bygganmälan, nybyggnadskarta, detaljplan, utstakning, besiktning etc. Stadsbyggnadsnämnden föreslår att grundbeloppet i stadsbyggnadsnämndens taxa höjs med 2 kronor till 40 kronor, vilket motsvarar en höjning på 5 procent. Senast grundbeloppet höjdes var 1999 och beloppet höjdes från 36 kronor till 38 kronor.

Remisser

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret för yttrande. Stadsledningskontoret tillstyrker förslaget att justera grundbeloppet i stadsbyggnadsnämndens taxa.

Mina synpunkter

Jag anser att en höjning av grundbeloppet i stadsbyggnadsnämndens taxa med två kronor är acceptabel. Grundbeloppet ska anpassas efter den allmänna kostnadsutvecklingen och den grad av kostnadstäckning som avgifterna förutsätts ge i nämndens budget. Det är emellertid viktigt att stadsbyggnadsnämnden löpande kontrollerar att avgifter som tas ut överensstämmer med plan- och bygglagens krav.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Margareta Olofsson* (v) enligt följande.

Vi kan konstatera att stadsbyggnadskontoret under mandatperioden i realiteten fått minskade resurser. Medelstillelningen är inte i paritet med uppdragen kontoret och nämnden är satta att utföra. Det är därför besvärande att den borgerliga majoriteten i en högkonjunktur, med stark bostadsefterfrågan, genomför besparingar i en förvaltning som är satt att möta den ökade efterfrågan. Den taxehöjning som nu föreslås är symptomatisk för en alltför stram och kontraproduktiv budgetpolitik.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta

att godkänna höjning av grundbeloppet i stadsbyggnadsnämndens taxa med 2 kr till 40 kr fr o m 1 mars 2002.

Stockholm den 6 februari 2002

På kommunstyrelsens vägnar:
CARL CEDERSCHIÖLD

Mikael Söderlund

Yvonne Modén

Särskilt uttalande gjordes av *Margareta Olofsson* och *Ann-Marie Strömberg* (båda v) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (v) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Stadsbyggnadsnämnden har den 8 november 2001 i samband med behandling av verksamhetsplan för 2002 beslutat godkänna höjning av grundbeloppet i stadsbyggnadsnämndens taxa med 2 kronor och begärt kommunfullmäktiges godkännande.

Reservation i denna del anfördes av *Dick Urban Vestbro* (v) enligt följande.

Stadsbyggnadsnämnden återremitterar planen med hänvisning till vänsterpartiets förslag till budget samt till vad som följande anför.

Förslaget till verksamhetsplan för stadsbyggnadsnämnden och kontoret redovisar tydliga brister. Medelstilldelningen är inte i paritet med uppdragen kontoret och nämnden är satta att utföra. Det är besvärande att den borgerliga majoriteten i en högkonjunktur, med stark bostadsefterfrågan, genomför besparingar i en förvaltning som är satt att möta den ökade efterfrågan. Den taxehöjning som nu föreslås är symptomatisk för en alltför stram och kontraproduktiv budgetpolitik.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande av den 8 november 2001 har beträffande förslag till taxa denna lydelse.

Stadsbyggnadsnämndens taxa höjdes senast 1998. Det finns nu skäl att höja grundbeloppet med 2 kr från och med 1 januari år 2002. Det nya grundbeloppet utgör då 40 kr.

REMISSER

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret för yttrande.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 17 januari 2002, redovisar i huvudsak följande.

Bakgrund

Stadsbyggnadsnämndens taxa tillämpas för uttag av avgifter för stadsbyggnadsnämndens verksamheter för ärenden angående lov och förhandsbesked, ärenden föranledda av bygganmälan, upprättande av nybyggnadskarta, detaljplan, utstakning, besiktning m.m. Plan- och bygglagen (PBL) anger förutsättningarna för stadsbyggnadsnämnden att ta ut avgifter för den aktuella verksamheten (PBL 11 kap 5§). Lagen anger att avgifter för verksamheten inte får tas ut med högre belopp än kommunens genomsnittliga (själv-)kostnad. Avgift får däremot inte tas ut för exempelvis programarbete eller planer som ej godkänns.

Stadsbyggnadsnämndens taxa är konstruerad så att avgiften för ett ärende beräknas med utgångspunkt från ett grundbelopp. Den totala avgiften för ett ärende beror av vilken typ av ärende som avses t.ex. detaljplan eller bygganmälan. Avgiften varierar beroende på typ av ärende med hjälp av fastställda justeringsfaktorer. I vissa fall är justeringsfaktorerna konstanter, d.v.s. varierar inte med det specifika objektet. I andra fall varierar den t.ex. beroende av yta. Således påverkar grundtaxan alla dessa avgifter men i varierande omfattning beroende på dessa (justerings-)faktorer. Den aktuella höjningen avser taxans grundbelopp.

Den 4 september 1995 (§ 4) beslutade kommunfullmäktige att till stadsbyggnadsnämnden delegera beslut om bl.a. taxans grundbelopp. Punkt 3 i beslutet anger att kommunfullmäktige beslutar att "uppdra åt byggnadsnämnden att årligen anpassa grundbeloppet och n-faktorerna efter kostnadsutvecklingen och den grad av kostnadstäckning som taxeavgifterna i byggnadsnämndens budget förutsätts ge." Stadens jurister hävdar dock att PBL 11 kap. 5§, som anger att grunderna för beräkning av avgifterna anges i en taxa som beslutas av kommunfullmäktige, samt kommunallagen 3 kap 10§, som anger att ärenden som enligt lag eller annan författning ska avgöras av kommunfullmäktige inte får delegeras till nämnd. Således ska kommunfullmäktige besluta om ändring av taxans grundbelopp.

Ärendet

Grundbeloppet i stadsbyggnadsnämndens taxa är 38 kr. Den av stadsbyggnadsnämnden föreslagna höjningen av grundbeloppet är 2 kr och det medför ett grundbelopp på 40 kr. Höjningen är således på ca 5%. Grundbeloppet höjdes senast 1999 från 36 kr till 38 kr enligt kommun-fullmäktiges beslut den 6 september 1999 § 19.

Stadsledningskontorets synpunkter

Stadsledningskontoret tillstyrker förslaget att justera grundbeloppet i stadsbyggnadsnämndens taxa. När kommunfullmäktige den 7 mars 1988 avsåg delegera höjningen av taxans grundbelopp till stadsbyggnadsnämnden (dåvarande byggnadsnämnden) angavs, vilket ovan redovisats, att bl.a. grundbeloppet skall anpassas efter kostnadsutveckling och den grad av kostnadstäckning som taxeavgifterna i byggnadsnämndens budget förutsätts ge. Ingen kostnadstäckningsgrad för Enligt angivet för Enligt angivet byggnadsnämndens föreslagna verksamhetsplan för 2002 finansieras endast ca 25 % av stadsbyggnadsnämndens totala verksamhet av olika former av intäkter som ej är skattemedel. Av dessa intäkter utgör intäkterna från stadsbyggnadsnämndens taxa ca 68 %. Delverksamheten planering har exempelvis kostnader motsvarande drygt 20 % av stadsbyggnadsnämndens totala kostnader. Kostnadstäckningen från stadsbyggnadsnämndens taxa inom de olika verksamhetsområdena för de ärenden där taxan får tas ut, är mycket varierande.

Stadsbyggnadsnämndens verksamhet finansieras således till största delen (75%) via skatter. En ökad finansiering för verksamheten bör ske via avgifter. Grundbeloppet i stadsbyggnadsnämndens taxa har inte höjts sedan 1999. Stadsledningskontoret anser det acceptabelt att stadsbyggnadsnämndens taxa höjs till 40 kr. Det förutsätts att stadsbyggnadsnämnden fortlöpande kontrollera att de kostnader som tas ut i respektive ärende överensstämmer med PBLs krav.